

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Örgüt Kültürü ve Liderlik

- Kültür, bir örgütün içindeki birey ve grupların davranışlarını yönlendiren normal davranış kalıpları, inançlar, tutumlar ve alışkanlıklar sistemidir.
- Örgüt, iki veya daha fazla bireyin bilinçli olarak koordine olmuş etkinlikleri ya da güçlerinden oluşan yapıdır.

- **Örgüt Kültürü Özellikleri:**

1. Örgütü farklılaştırır,
2. Süreklilik özelliği vardır,
3. Davranışlara etki eder.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

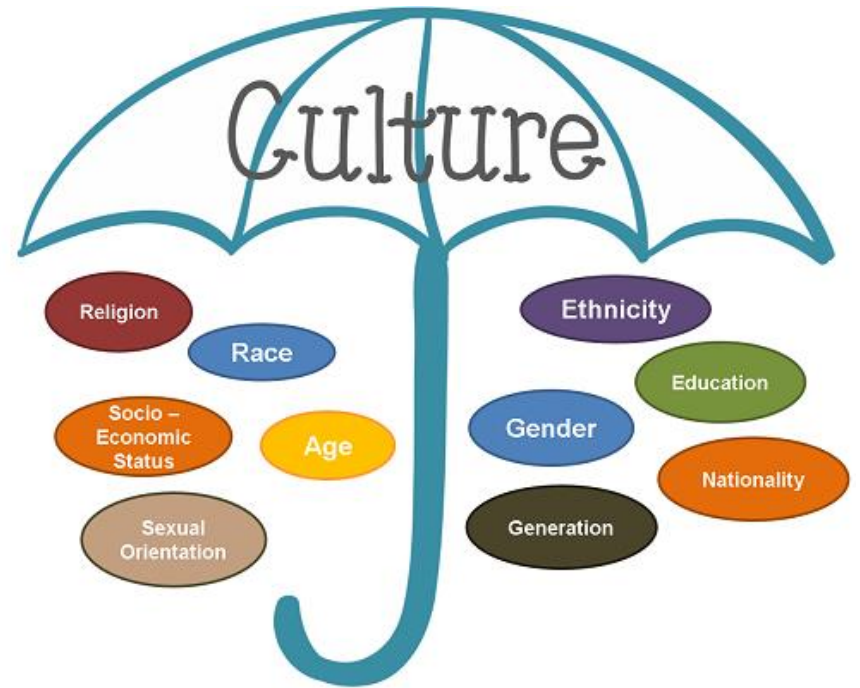
Örgüt Kültürü İşlevleri:

- İnsanları aynı değerler ve aynı çalışma anlayışı çevresinde yakınlaştırır.
- Örgüte bütünlük kazandırır.
- Hedefin kaybolmamasını sağlar.
- Örgüt için neyin önemli olduğunu belirler.
- Kişilerin birbirleri ile olan etkileşim biçimini belirler.
- Kimlik oluşturur.
- Günlük çalışmalarda rehber olur.
- Çalışanların davranış biçimlerini belirler.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Örgüt Kültürü Oluşum Süreci:

- 1.Dini değerler
- 2.Teknik değerler
- 3.Ekonomik değerler
4. Sosyal değerler
- 5.Psikolojik değerler
- 6.Stratejik değerler
- 7.Estetik değerler

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Liderin Örgüte Katkıları:

- Örgüt kültürünün oluşmasında en önemli etkenlerden bir tanesi güçlü liderlik tarzıdır.
- Örgütte güçlü liderlik tarzı ile karşılaşan birey, onun kişiliğini örnekleme yoluna gider.
- Bu durum, örgütte liderlik figürünü modelleme yoluyla benimseme şeklinde ortaya çıkar ve kültürün oluşumuna önemli katkı sağlar.
- Örnekleme yoluyla kazanılan davranış tarzları, diğer örgüt çalışanları için de model oluşturur.
- Zamanla kazanılan davranışlar alışkanlıklara ve en sonunda da ortaklaşa öğrenme yoluyla paylaşılan kültürel kalıplara dönüşür.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Liderin Örgüt İçerisindeki Görevleri:

- Huzurlu bir ortamın oluşturulması en başta liderin görevidir.
- Örgüt içerisinde çalışanlar arasında uyum sağlamalıdır.
- Liderler, kurum kültürünü ileri veya geriye götürebilirler.
- Liderler, kendi varsayımlarını yerleştirmeye çalışabilirler. Ancak bu kültürel varsayımlar yalnızca liderlerin varsayımlarını değil, tüm örgüt bireylerinin inanç ve değerlerini, tutum ve davranışlarını kısaca kültürünü yansıtmalıdır.
- Örgüt içindeki kültürel çeşitliliği yönetmek ve aralarında sinerji oluşturmak bir liderlik yeteneğidir.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Etkin Örgüt Kültürü İçin Liderin Görevleri:

1. Stratejik planlama ve bunun gerektirdiği kültürel altyapıyı belirlemek.
2. Kültürü, misyon, hedefler, stratejiler, yapı ve süreçlerle uyumlu ve tutarlı kılmak.
3. Örgütün felsefesi ve değerlerini yazılı bir belgeye dönüştürmek.
4. Birbiriyle tutarlı teşvikler, takdir sistemleri ve performans yönetimi kurmak.
5. Hata tespit sistemleri ve yaptırımlar oluşturmak.
6. Koçluk, eğitim uygulamalarını yönetmek.
7. Ritüelleri, sembolleri, şirket efsanelerini canlı tutmak.
8. Alt kültürlerin özelliklerinden yararlanmak.
9. Başarılı uygulamaları desteklemek ve yönetmek.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Liderlik tarzının oluşmasında kurum kültürünün etkisi:

- Lider ve onun tarzı örgüt kültürünün etkisi baskısı altında şekillenir.
- Örgütün içinde bulunduğu koşullara göre, liderlik tarzının katılımcı ya da serbest olması gerekebilmektedir.
- Bir örgütte başarılı olan lider, diğer koşullar altında da başarılı olur şeklinde bir formül geliştirilemez.
- Liderlerin örgüte ve örgüt değerlerine bakış açısının, örgüt kültürü üzerinde etkide bulunduğu gibi, örgüt kültürü de liderlerin kararlarına etkide bulunur.
- Yani örgütün vizyonu, misyonu, stratejisi liderlik tarzının belirlenmesinde etkilidir.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

- Lider ve onun tarzı örgüt kültürünün etkisi baskısı altında şekillenir.
- Örgütün içinde bulunduğu koşullara göre, liderlik tarzının katılımcı ya da serbest olması gerekebilmektedir.
- Bir örgütte başarılı olan lider, diğer koşullar altında da başarılı olur şeklinde bir formül geliştirilemez.
- Liderlerin örgüte ve örgüt değerlerine bakış açısının, örgüt kültürü üzerinde etkide bulunduğu gibi, örgüt kültürü de liderlerin kararlarına etkide bulunur.
- Yani örgütün vizyonu, misyonu, stratejisi liderlik tarzının belirlenmesinde etkilidir.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Örnekler:

Otokratik Liderlik

Otoriter lider, amaçları ve strateji hedeflerini en üst düzeye çıkarabilmek amacıyla standartları belirleyerek ve görevleri belirleyecek esnekliği sağlamaktadır.

Demokratik Liderlik

Bu tarzdaki bir liderle izleyicileri arasında güven ilişkisinin iyi olması yani liderin izleyicilerine güven duyması, onları örgütsel amaç, plan ve politikaların belirlenmesi, örgütlenme, iş bölümü yapılması ve karar verme süreçlerine katılımında astlarını cesaretlendirmektedir.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Örnekler:

Serbestiyetçi Liderlik

Serbestiyetçi liderlik, liderin çalışanlarının işlerine müdahale etmeyen, işten kaçınan, izleyicilerinin ihtiyaçlarını karşılamakta çok az çaba gösteren, kararların gecikmeli olduğu ve sorumluluklarını üzerinden atan bir davranış gösterme eğilimindedirler.

Katılımcı Liderlik

Katılımcı liderlik, çalışanların motivasyon, adanmışlık ve memnuniyet düzeylerinin artırılmasının yanı sıra, iş hayatında da çalışanlara yönelik olarak niteliklerinin arttırılmasının mümkün olduğu bir durumu ifade etmektedir.

Örgüt Kültürü ve Liderlik

Örgüt Yönetiminde Olumsuzluklar ve Tükenmişlik Yaşanması:

Tükenmişlik, bireyler arasında ortaya çıkan bir psikolojik sendrom, strese karşı verilen olumsuz bir tutum.

- **Duygusal Tükenme**

«Bireyin duygusal açıdan yoğun bir çalışma temposu içinde olmasından dolayı kendisini daha fazla zorlaması».

- **Duyarsızlaşma**

«Bireyin başkalarına karşı negatif ve alaycı tutumlar sergileme, insanlara bir nesne gibi davranma durumu».

- **Kişisel Başarısızlık Hissi**

«Başarı ve yeterlilik hislerinde azalma durumu».